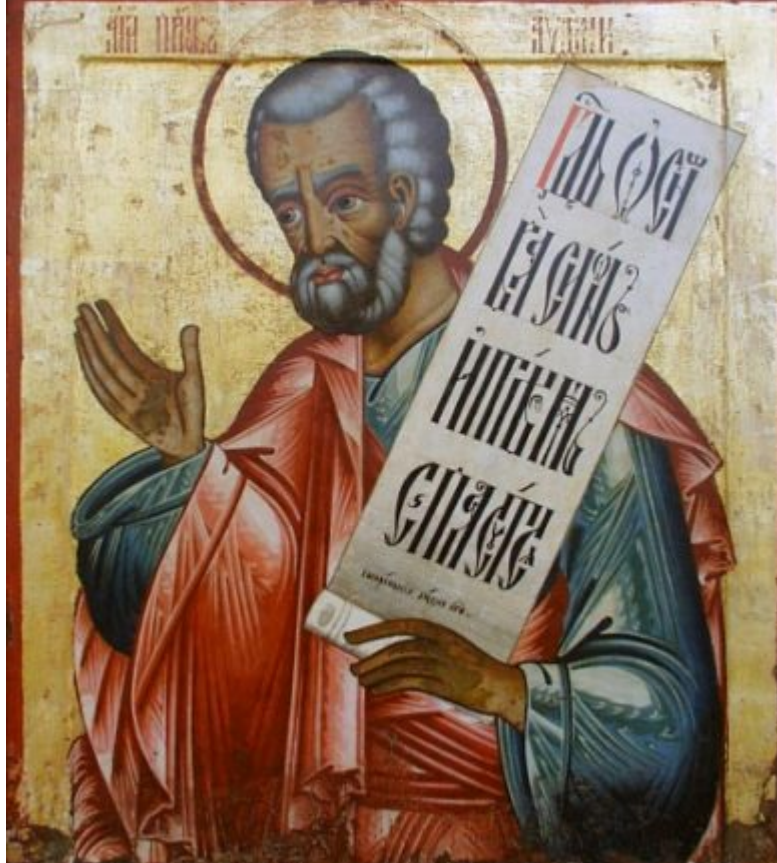

Προφήτης Αβδιού: Θεός της κρίσεως ή Θεός της δικαιοσύνης;

/ [Πεμπουσία](#)

Το βιβλίο του προφήτη Αβδιού (Οβδιού) είναι το μικρότερο βιβλίο της Παλαιάς Διαθήκης, αφού αποτελείται μόνο από 21 στίχους [1]. Φυσικά παρά το μέγεθός του, το προφητικό αυτό βιβλίο δεν πρέπει να υποτιμηθεί, αφού πρόκειται για θεόπνευστο κείμενο. Στους 21 αυτούς στίχους παρουσιάζεται η έννοια του δίκαιου Θεού. Ο Θεός κυρίαρχος του σύμπαντος ρυθμίζει τα πάντα σύμφωνα με τις βουλές του και κρίνει τον καθένα σύμφωνα με τα έργα του. Ο προφήτης καταφέρνει να μας προσφέρει «πολλά εν ολίγω» (*multum in parvo*) [2].

Το βιβλίο του προφήτη Αβδιού έχει

τις ρίζες του στη γέννηση των διδύμων Ιακώβ και Ησαύ. Χαρακτηριστικά το παλαιοδιαθηκικό κείμενο αναφέρει ότι η Ρεβέκκα ήταν στείρα και ο σύζυγός της Ισαάκ προσευχήθηκε στον Κύριο για να αποκτήσουν παιδί. Ο Κύριος άκουσε την προσευχή του και η Ρεβέκκα έμεινε έγκυος με δίδυμα στην κοιλιά της [3]. Τα παιδιά όμως συγκρούονταν μέσα της και ρώτησε γι' αυτό τον Κύριο. Ο Θεός της απάντησε: «δύο έθνη εν γαστρί σου εισί, και δύο λαοί εκ της κοιλίας σου διασταλήσονται· και λαός λαού υπερέξει, και ο μείζων δουλεύσει τω ελάσσονι» [4]. Η εκπλήρωση των λόγων του Κυρίου ξεκίνησε όταν ο Ησαύ πούλησε τα πρωτοτόκια στον Ιακώβ [5]. Ο Ησαύ ονομάσθηκε « Εδώμ» [6] που σημαίνει «κόκκινος», πιθανότατα από το κόκκινο χρώμα του ζωμού της φακής με το οποίο αντάλλαξε τα δικαιώματα του πρωτοτόκου. Οι απόγονοι του Ησαύ ονομάσθηκαν εδωμίτες [7]. Εκτός όμως από το όνομά τους, οι εδωμίτες κληρονόμησαν από τον Ησαύ και το μίσος που έτρεφε για τον αδελφό του Ιακώβ, ο οποίος «κατά θείαν κρίσιν» [8] πήρε τα πρωτοτόκια. Όπως λοιπόν ο Ησαύ φθονούσε τον αδελφό του Ιακώβ, έτσι και οι εδωμίτες «φθονούντες τοῖς ἑξ' Ἰακώβ» και «ἐπιβουλαῖς κατ' αὐτῶν ἔχρῳντο μυρίαῖς» [9].

Οι εδωμίτες έδειχναν επανειλημμένως τα εχθρικά τους συναισθήματα και τη μνησικακία τους κατά των Ιουδαίων. Έδειχναν το μίσος τους άλλοτε επιτιθέμενοι κατά των αδελφών τους και άλλοτε συμμαχώντας με τους εκάστοτε εχθρούς των

Ιουδαίων. Συνεργάστηκαν με τους Ασσυρίους και τους Βαβυλωνίους στην καταστροφή της Ιερουσαλήμ [10] και πανηγύριζαν για τα δεινά των αδελφών τους [11]. Αλλά δεν περιορίστηκαν εκεί. Έφτασαν στο σημείο να παραδώσουν στους Βαβυλωνίους όσους Ιουδαίους κατάφεραν να διαφύγουν από την αιχμαλωσία και τη σφαγή των εχθρών [12].

Για πρώτη φορά στην προφητική γραμματεία συναντά κανείς την έκφραση «ήμέρα Κυρίου» [13] στον προφήτη Οβδιού [14]. Κατά την ημέρα αυτή, η Εδώμ θα παρουσιαστεί μπροστά στον Κύριο και θα κριθεί για τις πράξεις της [15]. Αλλά και όλα τα έθνη που κακομεταχειρίστηκαν το λαό του Ισραήλ θα κριθούν από το Θεό. Θα τους ανταποδοθεί ό,τι κακό έκαναν, ό,τι δυστυχία προκάλεσαν [16]. Ήρθε η στιγμή όλα τα έθνη που ενήργησαν κατά του περιούσιου λαού να γευτούν το ποτήρι του ολέθρου, της καταστροφής. Φυσικά, η τιμωρία που θα επέλθει στα έθνη, δεν είναι απλά θέμα εκδίκησης ή ανταπόδοσης. Είναι θέμα δικαιοσύνης. Στην πραγματικότητα το πιο χαρακτηριστικό μοτίβο στο προφητικό αυτό βιβλίο είναι η δικαιοσύνη του Θεού [17].

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονισθεί ότι ο Κύριος δεν είναι ένας Θεός της κρίσεως αλλά ένας Θεός της δικαιοσύνης [18]. Η σύγχυση των όρων κρίση και δικαιοσύνη είναι συχνή. Με έλεος, με κρίση και με δικαιοσύνη ενεργεί ο Θεός στον κόσμο. Η δικαιοσύνη περιλαμβάνει και τη δίκαιη κρίση του Θεού, αλλά είναι φανερό ότι αυτό που δίνει απλόχερα στον κόσμο είναι πρωτίστως η αγάπη Του και στη συνέχεια η δικαιοσύνη Του. Η οργή του Θεού, ένα μοτίβο ιδιαίτερα γνωστό

στους προφήτες, είναι ανθρωπομορφισμός, μέσω του οποίου οι προφήτες προσπαθούν να αποδώσουν την αντίδραση του Θεού έναντι της ανθρώπινης αμαρτίας καθώς επίσης και έναντι της ανυπακοής και της ασέβειας του ισραηλιτικού λαού ή των άλλων εθνών [19]. Η οργή του Θεού είναι ένας τρόπος έκφρασης της θεϊκής κρίσης. Αλλά αυτή η κρίση, είτε περιγράφεται με οργή από τη μεριά του Θεού, είτε όχι, είναι μέρος της αναμόρφωσης και της ανακαίνισης του ανθρώπου. Η θεία κρίση κατανοείται λανθασμένα απλά και μόνο ως τιμωρία, αφού η τιμωρία αυτή εξυπηρετεί ένα μεγαλύτερο σκοπό, ήτοι την αναγέννηση και την αναμόρφωση του ανθρώπου, το να φέρει τους ανθρώπους πίσω σε μία αληθινή και πιστή σχέση με τον Κύριο [20].

Η διδασκαλία του προφήτη είναι θεοκεντρική. Ο Θεός παρίσταται ως Κύριος των πάντων. Από Αυτόν προέρχονται, κατευθύνονται και σε Αυτόν καταλήγουν τα πάντα. Ο Θεός του Ισραήλ δεν είναι ο Θεός ενός μόνο έθνους αλλά παγκόσμιος Θεός. Η αλήθεια και η δύναμη των λόγων του Κυρίου δεν περιορίζεται στα στενά όρια του Ισραήλ. Ο Κύριος είναι ο ρυθμιστής της ιστορίας των εθνών, παρίσταται ως δίκαιος κριτής, τιμωρώντας τους εργάτες της ανομίας και αμείβοντας τις πράξεις των ευσεβών ανθρώπων.

Κλείνοντας, κρίνεται σκόπιμο να λεχθεί, ότι ο Αβδιού τονίζει την παντοδυναμία του Θεού. Το προφητικό βιβλίο του Αβδιού είναι ένα βιβλίο εμπιστοσύνης προς το Θεό. Ο προφήτης είναι απόλυτα πεπεισμένος ότι ο Θεός θα φροντίσει για εκείνους που υποφέρουν και τελικά αργά ή γρήγορα η δικαιοσύνη του Θεού θα λάμψει στον κόσμο. Οι θεολογικές ιδέες που ξεδιπλώνονται μέσα από το προφητικό αυτό βιβλίο, το κατατάσσουν ανάμεσα στα αριστουργήματα της ισραηλιτικής προφητικής γραμματείας.

Παραπομπές:

- 1. Α. Π. Χαστούπη, Εισαγωγή εις τήν Παλαιάν Διαθήκην, έν Ἀθήναις 1989, σ. 312.**
- 2. Ν. Π. Βασιλειάδη, Ἡ Παλαιά Διαθήκη μετά συντόμου ἑρμηνείας-Ὁβδιού (τόμ. ΙΔ΄), Ἀδελφότης Θεολόγων «Ο ΣΩΤΗΡ», Ἀθήναι 1997, σ. 370.**
- 3. Γεν. 25, 19-21.**
- 4. Γεν. 25, 23.**
- 5. Γεν. 25, 34.**
- 6. Γεν. 36, 8.**
- 7. Βλ. Χ. Γ. Καραγιάννη, Αρχαιολογία και Θεσμολογία του βιβλικού Ισραήλ, εκδ. Ἐννοια, Αθήνα 2013, σσ. 173-176.**

8. Θεοδώρου Μοψουεστίας, «Ἑρμηνεία Ἄβδιού τοῦ προφήτου», Μ.ΡΓ 66, στ. 305.
9. Θεοδωρήτου Κύρου, «Ἑρμηνεία εἰς τόν προφήτην Ἄβδιού», Μ.ΡΓ 81, στ. 1709.
10. Αβδ. 10-12.
11. Αβδ. 13.
12. Αβδ. 14.
13. Αβδ. 15.
14. W. C. Kaiser, *The Promise - Plan of God, A Biblical Theology of the Old and New Testaments*, Zondervan, Michigan 2008, σ. 156.
15. Αβδ. 2-9.
16. Αβδ. 16.
17. L. Boadt, *Reading the Old Testament- An Introduction*, Paulist Press, New York 1984, σσ. 548-549.
18. Σ. Ε. Καλαντζάκη, *Εἰσαγωγή στήν Παλαιά Διαθήκη* (επ. Α. Παπαρνάκης), εκδ. Πουρναρά, Θεσ/νίκη 2010, σ. 745.
19. A. A. Das - F. J. Matera, *The Forgotten God, Perspectives in Biblical Theology*, Westminster John Knox Press, USA 2002, σ. 43.
20. Ενθ. ανωτ., σ. 51.